

บทรายการวิทยุฟันทอล์ค

เรื่อง ก้อนบวมที่ริมฝีปาก

ผู้เขียนบทความ ทันตแพทย์หญิง ดร.ชญานุช ธีรวงศ์

คุณเคยมีอาการแบบนี้หรือไม่ อยู่ ๆ ก็รู้สึกว่ามีฝีปาก
ล่างมีก้อน บวม นูน สีใส ๆ ที่เป็น ๆ หาย ๆ ยุบ ๆ บวม ๆ และ
มักจะบวมมากเวลารับประทานอาหารแล้วก็ค่อย ๆ ยุบหายไป

เมื่อซักประวัติต่อไป มักจะพบว่า เคยมีการกัดหรือ
กระแทกที่ริมฝีปากมาก่อน มักเกิดจากการรับประทานอาหาร
แล้วเผลอไปกัดโดน ซึ่งบริเวณริมฝีปากหรือกระพุ้งแก้มของเรา

นั้นจะมีต่อมน้ำลายเล็ก ๆ ที่ผลิตน้ำลายออกมาผ่านทางท่อน้ำลาย ถ้าเราไปเผลอกัดโดน เหมือนไปทำให้
ท่อน้ำลายตรงนั้นฉีกขาด เหมือนเป็นท่อปะปาแตก ทำให้มีน้ำลายเอ่อล้นบริเวณเนื้อเยื่อตรงนั้น เกิดเป็นก้อน
นูนสีใสขึ้นมาได้ หรืออาจจะเกิดจากท่อน้ำลายบริเวณนั้นอุดตัน ทำให้เกิดเป็นน้ำลายคั่งค้างอยู่ในท่อได้ และ
สาเหตุที่ทำให้บวมมากเวลารับประทานอาหารก็เพราะว่า ขณะที่เรารับประทานอาหารหรือได้กลืนอาหาร
ร่างกายเราก็จะมีการหลั่งน้ำลายที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีน้ำลายไปคั่งค้างอยู่บริเวณที่เราไปกัดโดนในปริมาณมาก
ได้

ลักษณะของอาการแบบนี้ ทันตแพทย์จะเรียก
โรคนี้ว่า Mucocele (มิวโคซีส) และมีชื่อเรียก
ในภาษาไทยหลายชื่อ อาทิเช่น ถุงน้ำเมือกพื่นปาก
ตุ่มน้ำลายอุดตัน ต่อม้ำลายอุดตัน เป็นต้น

โดยรอยโรคในช่องปากนี้สามารถเกิดได้ทั้งใน
เด็กและผู้ใหญ่ ไม่มีอันตรายใด ๆ อาจจะหายได้เอง
จากการที่ก้อนหรือตุ่มน้ำนั้นแตกเองได้ แต่ส่วนใหญ่ทันตแพทย์มักจะแนะนำให้ผ่าตัด ในกรณีที่เป็นอย่างเรื้อรัง ๆ
เพื่อนำสาเหตุออกไป ซึ่งก็คือท่อน้ำลายที่แตกหรืออุดตัน เพื่อป้องกันการเป็นซ้ำนั่นเอง และถ้าหากปล่อยให้
เกิดลักษณะอาการแบบนี้ไปเรื่อย ๆ โดยที่ไม่ได้รับการรักษา อาจจะทำให้ก้อนตุ่มน้ำใสนี้มีการแข็งตัวขึ้น
แน่นขึ้น เกิดเป็นก้อนถาวรขึ้นได้ หรืออาจเกิดการติดเชื้อจากการเป็นแผลที่กัดโดนซ้ำ ๆ เป็นหนองเกิดขึ้นได้

ดังนั้น หากสังเกตว่ามีก้อนบวมหรือตุ่มน้ำใสๆบริเวณที่ริมฝีปาก ซึ่งอาจจะแผลอกัดไปโดนระหว่างรับประทานอาหาร และสงสัยว่าอาจจะเป็นมิวโคซิลหรือถุงน้ำเมือกพื่นปากได้ สามารถติดต่อโรงพยาบาลทันตกรรม มหาวิทยาลัย หรือคลินิกทันตกรรมใกล้บ้าน เพื่อตรวจและหาสาเหตุของรอยโรคต่อไป